trestní normy, je postup žal. úřadu, který schválil i trest odnětí živnosti na určitou dobu, nezákonný a slušelo tento výrok zrušiti podle § 7 zákona o ss.

Č. 12.355.

Advokáti. — Pošta: I. Podle § 113 zák. čl. I:1911 nemá chudá strana nárok také na osvobození od poštovného. — II. Čl. II. odst. 13 zákona č. 108/1865 ř. z. o osvobození od placení poštovného platí i na Slovensku a Podkarpatské Rusi. — III. Korespondence zástupce ex offo chudé strany s obecními úřady není podle zákona č. 108/1865 ř. z. osvobozena od poštovného.

(Nález z 31. března 1936 č. 12.029/36.)

Věc: JUDr. Mořic G. v Nitře proti rozh. min. pošt a telegrafů z 11. září 1933 (vrch. min. komisař JUDr. Karel Procházka) o poštovních poplatcích.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: St-l podáním ze 4. května 1932 stěžoval si u ředitelství pošt a telegrafů v Bratislavě na poštovní úřad v Nitře a poštovní úřad v Hlohovci, že nechtějí přijímati jeho porta prosté zásilky na soudy, úřady a na strany v záležitostech osob požívajících práva chudých, a žádal, aby ředitelství všem poštovním úřadům nařídilo, aby zásilky takových stran i jich právních zástupců odeslané jako porta prosté přijímaly a je doručovaly.

Ředitelství pošt a telegrafů v Bratislavě výměrem z 12. května 1932 sdělilo st-li, že podle zákona o osvobození od poštovného z 2. října 1865 čl. II. odst. 13 jsou osvobozena od poštovného podání úředních zástupců stran požívajících práva chudých jen soudním, politickým a finančním úřadům, v místě samém však ani této korespondenci osvobození od poštovného nepřísluší. Z předložených dokladů je patrno, že poštovní úřady v Nitře a Hlohovci postupovaly přesně podle citovaného ustanovení zákona o osvobození od poštovného.

Výnosem z 23. května 1932 ředitelství pošt a telegrafů v Bratislavě dalo poštovnímu úřadu v Nitře na vědomí přípis okr. soudu v Bratislavě, kterým byla zaslána jmenovanému ředitelství k nahlédnutí obálka od zásilky st-lovy, aby na něm bylo vydobyto poštovné, poněvadž mu nebylo přiznáno právo chudých, a zároveň nařídilo, aby od st-le byl vyžádán opis usnesení okr. soudu v Bratislavě, kterým mu bylo povoleno právo chudých pro uvedené záležitosti. Nebude-li moci se náležitě prokázati, aby s ním sepsán byl nález, který se zprávou má býti postoupen důchodkovému kontrolnímu úřadu. Zároveň byl poštovní úřad v Nitře vyzván, aby věnoval zásilkám st-lovým co do výplatného zvýšenou pozornost.

Výnosem z 20. října 1932 nařídilo ředitelství pošt a telegrafů v Bratislavě poštovnímu úřadu v Nitře, aby st-lovy zásilky svědčící jiným než soudním, politickým a finančním úřadům jako porta prosté právem chudých k dopravě nepřijímal a aby na každou zásilku označenou jako pro-

stou poštovného právem chudých nalepil lístek s upozorněním pro dodávací úřad, aby dotazem u příjemce zjistil, zdali bylo uvedené poznámky užito právem.

Nař. rozhodnutím vyslovil žal. úřad, že souhlasí s názorem ředitelství pošt a telegrafů v Bratislavě, že podle čl. II. odst. 13 zákona z 2. října 1865 č. 108 ř. z. jsou od poštovného osvobozena pouze p o d á n í ex offo zástupců stran požívajících práva chudých řízená soudním, politickým a finančním úřadům a výnosy posléze uvedených úřadů v e v ě c e c h p r á v a c h u d ý c h. Veškerá ostatní korespondence těchto zástupců, řízená obecním (notářským) úřadům, advokátním komorám a pod. podléhá poštovnému.

O stížnosti uvážil nss toto:

Stížnost v prvé řadě namítá, že zákon č. 108/1865 ř. z., jehož čl. II. odst. 13 se žal. úřad dovolává, byl zrušen bodem 1 § 113 zák. čl. I:1911 a že nař. rozhodnutí je nezákonné, poněvadž podle cit. ustanovení uher. civ. řádu soudního je st-l osvobozen nejen od kolků a soudních poplatků, nýbrž i od poplatků poštovních. Nss nemohl dáti stížnosti za pravdu.

Podle § 113 zák. čl. I:1911 povolením práva chudých obdrží strana osvobození od placení kolků a poplatků, jež vzejdou ve věci od podání žádosti o právo chudých. Ustanovení to neupravuje vůbec otázku placení poštovného, neboť z jeho znění jasně vyplývá, že zákon má zde na mysli pouze ony poplatky, které strana, práva chudých nepožívající, je povinna platiti za činnost soudu, tedy kolky na podání, protokoly, přílohy, poplatky, rozsudečné atd., nikoli však i poštovné jakéhokoli druhu. Výraz »státní poplatky« v citovaném zákoně uvedený se na poštovné nehodí. Sazby stanovené za poštovní dopravu nelze pokládati za poplatky, jak je má na mysli § 113 zák. čl. I:1911. Sazby ty nejsou a nebyly upravovány zákony poplatkovými, nýbrž vždy byly a jsou upravovány jako zvláštní poplatky ústavu poštovního, tedy s hlediska zcela odlišného než poplatky státní. To vyplývá také z cís. patentu z 26. prosince 1850 č. 4 ř. z. z r. 1851, jímž byl vyhlášen provisorní poštovní zákon pro území býv. Uher, podle něhož se provozuje poštovní regál zvláštními ústavy poštovními, jichž tarify se uvádějí zvláštními vyhláškami ve všeobecnou známost (srov. nález Boh. A 739/21). Z toho plyne, že § 113 zák. čl. I:1911 poštovné vůbec na mysli neměl, právo strany chudé na osvobození od poštovného nevyslovil a že tedy ustanovením tím na normách posud platných ve příčině té nic měněno nebylo.

Stížnost snaží se dovoditi neplatnost zákona čís. 108/1865 ř. z. také z toho, že vl. nař. č. 80/1929 Sb. tohoto zákona se nedovolává, nýbrž dřívějšího zákona č. 4/1851 ř. z. K tomu sluší poznamenati, že z okolnosti, že dotčené nařízení nedovolává se svrchu uvedeného zákona, neplyne ještě nikterak neplatnost tohoto zákona. Ostatně nařízení ono nedovolává se onoho zákona zřejmě proto, že nařízení ono neupravuje otázku osvobození od poštovních poplatků, kterou upravuje cit. zákon. Platí proto posud čl. II. odst. 13 zák. z 2. října 1865 č. 108 ř. z., platný pro celou bývalou monarchii, ježto v letech 1849—1867 sloužil říšský zákoník k vyhlašování zákonů pro celé mocnářství, a právem se ho žal. úřad dovolává. Je proto v této souvislosti i bezdůvodnou námitka, že citovaný zákon na Slovensku a Podkarpatské Rusi neplatí.

Podle odst. 13 čl. II. cit. zákona jsou osvobozena od placení poštovného podání (oficielních) ustanovených zástupců stran, požívajících práva chudých, na soudy, politické a finanční úřady a výnosy těchto v záležitostech požívajících práva chudých, nikoli však korespondence ex offo zástupce chudé strany s touto anebo korespondence na obecní notářské úřady anebo advokátní komory, poněvadž není zákonného ustanovení, o něž by nárok takový mohl býti opřen.

St-l nemůže se pro svůj názor dovolávati s úspěchem nálezu ze dne 4. září 1925 č. 12.402, ježto v nálezu tom šlo o věc jinou, totiž o placení kvitančního poplatku.

St-l namítá konečně, že i podle zákona č. 108/1865 ř. z. má býti osvobozen od porta, ježto obecní (notářské) úřady, advokátní komory a ředitelství min. pošt a telegrafů jsou administrativními a tudíž politickými úřady, jaké mají na mysli poštovní předpisy. Výtka ta je bezdůvodná, neboť ne všechny administrativní úřady jsou úřady politickými, nýbrž jen podle čl. 1 zák. č. 125/1927 Sb. min. vnitra a úřady jemu organisačně podřízené, mezi něž úřady ve stížnosti uvedené nepatří.

Č. 12.356.

Horní právo. — Vodní právo: Chce-li majitel hor v Čechách užívati důlních vod způsobem, který se dotýká cizích práv anebo povahy, toku nebo výšky veřejné vody, musí si k tomu vymoci povolení ke zřízení díla podle § 17 čes. zákona vodního.

(Nález z 1. dubna 1936 č. 12.010/36.)

Věc: Československý stát (státní báňské a hutní závody), zastoupený stát. báň. ředitelstvím v Příbrami, proti rozh. zem. úřadu v Praze ze 17. února 1933 (za zúč. firmu W. Kieslinga nástupce Karel Niesner v Praze adv. Dr. Václav Sommer z Prahy) o vodoprávním schválení v Březových Horách.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Podáním z 19. dubna 1932 žádalo stát. báň. ředitelství v Příbrami okr. úřad v Příbrami o povolení ke zřízení mělkého kalojemu, určeného k čištění odpadových vod flotačních, na svých pozemcích v Březových Horách. O této žádosti ustanovil okr. úřad komisionelní řízení podle předpisů §§ 83 a násl. vodního zákona. Na základě provedeného komisionelního jednání udělil pak okr. úřad v Příbrami, hledě k §§ 17 a 86 zákona vodního, žádané povolení ke zřízení kalojemu za určitých podmínek a uložil zároveň stát. báň. ředitelství, aby vzhledem k tomu, že projektovaný kalojem je pouze součástí celého čisticího zařízení, které bylo zřízeno, resp. doplněno před dvěma lety bez vodoprávního povolení, předložilo do určité doby plány celého zařízení čisticího, pokud se z něho voda vypouští do veřejného toku Litavky, a aby zažádalo o schválení tohoto zařízení. — Odvolání st-lky bylo nař. výměrem zamítnuto.